

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu M. P.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzonego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 8 listopada 2023 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego) M. P. wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. Protest został nadany za pośrednictwem zagranicznego operatora pocztowego w dniu 25 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”), protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 241 § 1 k.wyb. protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Stosowanie do art. 241 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w art. 241 § 1 k.wyb. uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że M. P. przebywa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zaś jej protest przeciwko ważności referendum został nadany do Sądu Najwyższego, z pominięciem odpowiednio właściwego terytorialnie konsula, za pośrednictwem zagranicznego operatora pocztowego w dniu 25 października 2023 r., natomiast w Sądzie Najwyższym złożony został w dniu 8 listopada 2023 r. Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. zostało wydane w dniu 17 października 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 18 października 2023 r. pod pozycją 2236. Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum rozpoczął bieg w dniu 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r.

W świetle art. 241 § 1 i 2 k.wyb. M. P. wymóg wniesienia protestu w terminie 7 dni zachowałaby, jeżeli jej protest zostałby złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub też - wysłany za pośrednictwem zagranicznego operatora pocztowego - dotarł do Sądu Najwyższego do 25 października 2023 r. Protest M. P. złożony został do Sądu Najwyższego w dniu 8 listopada 2023 r., a więc po upływie terminu, o którym mowa w art. 241 k.wyb. Nadto skarżąca nie dołączyła do protestu zawiadomienia o ustanowieniu swojego pełnomocnika lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałych w kraju.

Stosownie do art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy oraz rozważania Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż protest przeciwko ważności referendum M.P. wniesiony został z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 241 § 1 k.wyb., jak również nie dołączono do niego zawiadomienia o ustanowieniu pełnomocnika lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, dlatego też należy uznać, że nie spełnia on warunków określonych w art. 241 k.wyb., wobec czego należało pozostawić go bez dalszego biegu.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

